

ГЛАСНИК УДРУЖЕЊА ЛОЖАЧА ДРЖАВНИХ ЖЕЛЕЗНИЦА И БРОДОВА У БЕОГРАДУ

Stručno Udruženje Ložача Državnih Železnica i Brodova u Beogradu

Glasilo Udruženja Kurjačev Državnih Železnica i Brodov u Beogradu.

Kancelarija Udruženja i redakcija lista nalazi se pri ložionici državnih železnica Beograd. Čekovni račun br. 56551.

ГОД. XII

Излази 12 пута у години.
Поједини број 1 динар
Годиш. претплата 12 дин.

Izlazi 12 puta u godini
Pojedini broj 1 dinar
Godiš. pretplata 12 din.

Ishaja 12 krat v letu
Posamezna številka 1 din.
Letna naročnina 12 din.

Београд 15 Октоб. 1935
Beograd 15 Oktob. 1935
Beograd 15 Oktob. 1935

Број 10

Великом Мученику Краљу Александру I Ујединитељу Краљевине Југославије.

На дан 9 октобра 1935 године, навршила се пуна година од како је погинуо наш Краљ Александар I Ујединитељ, кога ће памтити и велико и мало не само широм наше велике Отаџбине коју је Он створио, већ и цео свет, који му је одао видно признање за Његов велики рад.

Овога дана, нама свима ложачима државних железница и бродова остаће једна тужна успомена, која нас је у прошлој години на дан 9 октобра задесила и ми морамо овај дан сматрати као знак смрти не само нашег Краља већ и нашег Оца, Кога не можемо тако лако и заборавити. Ми гави ложачи немамо речи да у овом нашем листу опишемо Његова дела и Ње-

гову снагу, али се заветујемо да ћемо не само ове, већ сваке године у знак признања и поштовања према незаборављеном Краљу сматрати овај дан као дан највеће наше жалости за незаборављеним витешким Краљем Александром I Ујединитељем и бићемо увек верни и одани Његовом сину Нашем Краљу Петру II и нашој милој и великој нераздвојној Краљевини Југославији.

Нека Господ Бог прими и наше речи ложача и нека нашем Оцу Краљу Александру I Ујединитељу буде лака земља, а Господ Бог нека Му душу прости.

Слава му!

Ложачи државних железница
и бродова Кр. Југославије.

Њ. В. Краљ Петар II

На дан 6 септембра ове године, наш Млади Краљ Петар II, прославио је сасвим скромно свој први рођендан као Краљ Југославије.

Поред своје младости, Он има велики задатак, да првенствено од своје мајке и својих стараоца стекне васпитање онако како доликује Сину једнога Великог Владара, тако да после свога пунолетства може да предузме владалачку дужност, и да као и Његов Отац, наш блаженопочивши Краљ Александар I Ујединитељ ради на опште добро нашег народа.

Ми гарави ложачи држ. железница и бродова увек смо били верни нашем пок. Краљу Александру I.; кога смо чували као очи у глави, када смо га возили железницом и бродом, па ћемо и надаље остати верни и одани и Нашем Младом Краљу Петру II и спремни да за њега и нашу отаџбину и свој живот положимо. Заветујемо се да ћемо чувати народно јединство, гајити међу собом љубав и слогу, и да ћемо увек бити готови да се на први позив нашега Краља одмах одазовемо.

У знак оданости према Нашем Краљу Петру II ми ложачи кличемо: „Да живи Њ. В. Краљ Петар II, Дом Карађорђевића и цео југословенски народ.

Централна управа,

Освећење друштвеног дома у Сарајеву.

Најзад после толиког труда и напора Сарајевци су себи подигли кров над главом.

Оно што су замислили, остварили су.

Мало је било тих наших другова, који су веровали у успех другова из Сарајева; али јака воља и вера у победу, довела је до тога, да им сви другови чести-тамо и пожелимо среће у будућем њиховом корисном раду, јер оно што су они урадили, то је за сваку похвалу.

15 септембар 1935. године је врло важан дан за све ложаче државних железница и бродова Краљевине Југославије. То је дан када се осветио дом ложача и тај дан у толико је већи што је овај дом први дом ложача не само у нашој Краљевини, већ и на Балкану а можда и у Европи.

Леп септембарски дан још више је улепшао ову свечаност.

Дом је сав искићен заставама и зеленилом, те му још више даје величанствен изглед.

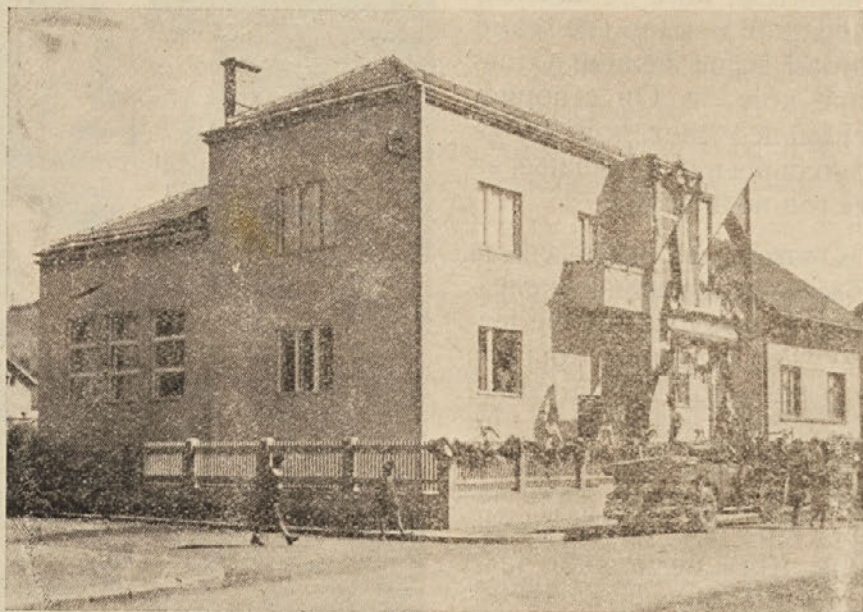
Обред освећења је почео тачно у 9 часова.

Наш Млади Краљ, осећајући колику важност у јавном животу заузимају ложачи, благоизволео је одредити свога изасланика пуковника г. Николу Спасојевића. Наш Министар господин Др Мехмед Спахо, одредио је за свога заступника ing. г. Димитрија Наумовића, директора железнице у Сарајеву, садашњег генералног директора а нашег почасног претседника, Господина бана заступао је ing. г. Драгољуб Радивојевић, инспектор.

Ing. г. Богдан Томић, начелник машинског одељења, заступао је машинско одељење дирекције Сарајево;

Ing. г. Никола Филипон, шеф ложонице у Сарајеву, био је домаћин прославе, а од стране ложонице Сарајево присуствовао је ing. г. Драгобрат Обрадовић.

Од стране Централне управе ложача била су г. г.

Милош Ћосић, претседник, Лазар Кахриман, п-претседник, Драгутин Петровић, благајник, Миодраг Радивојевић, члан управе.

Обласну управу Љубљане заступао је њихов претседник г. Теран.

Удружење машиновођа претстављао је г. Алекса Божић, удружење возовођа г. Лука Лесић, удружење

прегледача кола г. Иван Јурић, удружење Југословенских железничара — бродара г. Милутин Савелић. Освећењу су присуствовали претставници скоро свих удружења у Сарајеву.

Обласна управа у Сарајеву позвала је претставнике трију вероисповести (православне, католичке и муслиманске), да бисе дом осветио по прописима трију вера.

Претставник католичке вере није присуствовао, из непознатих разлога.

Прво је освећење извршио православни свештеник г. Вељко Шкалак из Новог Сарајева.

По извршеном обреду како прописује православна црква Г. Шкалак одржао је врло леп и дирљив говор, указујући какав ће значај имати овај дом. Пошто је г. Хафис Усеин Екић, имам из Селизовца, извршио обред по муслиманском обичају и по свршеном чину и он је одржао такав говор, какав се ретко ко надао да чује, у коме је нарочито нагласио „да вера не дели народ“. После њих говорио је ing. г. Филипон и у неколико речи изнео историјат подизања дома и потом поздравио све госте.³

Потом када је свечани чин завршен, сви гости као и ложачи послужени су богатом закуском.

Када су претставници и изасланици напустили дом, настало је опште весеље, које је трајало дуго у ноћ.

Удружењу ложача државних железница и бродова Београд.

Срдечно сам захваљан на пажњи, указаној ми позивом на освећење друштвеног дома у Сарајеву и врло жалим што ми служба не дозвољава да тој свечаности присуствујем.

Али будите уверени, да ја пратим рад удружења и искрено се радујем сваком његовом напредку и успеху у раду, па Вам и овога пута желим најпунији успех.

12 IX-1935
Суботица

Директор,
А. Поповић, с. р.

О предњем извештавамо наше чланове.

24. септембра 1935 год.

у Београду.

Претседник.

Милош Ћосић, с. р.

У вези нашег прилога Дому Слепих у Земуну, добили смо од Дома, писмо следеће сидржине:

Краљевина Југославија

Министарство

Социјалне Пол. и Нар. Здравља

Д О М С Л Е П И Х

Краља Александра I.

Ујединитеља

Бр. 3558

4-X-1935

Земун

Централној Управи Удружења ложача држ. железница и бродова — Београд.

И ове године о Крстов-дану сетили сте се штићеника ове установе, јер сте их обрадовали прилогом од 500.— (пет стотина) динара, која је сума заведена на страни 77, под бр. 380 домске споменице. То је заиста лепа честитка, коју ће слепи штићеници чувати у живој успомени са највећом захвалношћу, Сетили сте се и овом приликом оних којима треба помоћи, па је то најбољи доказ Ваше племенитости према овоме Дому и његовим штићеницима. Са овим прилогом, који сте дали на хумане циљеве ове установе, осетно сте повећали средства потребна Управи овог Дома у раду који спроводи како око школовања млађих слепих тако и доживотног збрињавања старијих слепих у новим Домовима слепих Витешког Краља Александра Првог Ујединитеља, које овде сазидасмо прилозима драгих добротвора и пријатеља, међу које се и Ви убрајате. Домови слепих

Из Централне Управе.

Управа дома слепих Краља Александра I Ујединитеља у Земуну, позвала нас је, да и наше Удружење присуствује освећењу двају нових домова за доживотно смештање слепих, као и славском обреду на дан 27. септембра 1935 год.

Централна управа добивши овај позив, дубоко је потресена пажњом овог хуманог Завода, који је био под заштитом Блаженопочившег Краља Александра I Ујединитеља; решила је да се дому да прилог од 500.— (петстотина) динара, јер у овај дом су смештена деца целе наше домовине.

Витешког Краља Александра Првог Ујединитеља, у Земуну, први су и једини споменик своје врсте у Југославији, пошто у њима има места за четиристотине слепих оба пола, Један је павиљон сазидан за слепе девојке, а други за слепе мушкарце, те ће у њима наћи заштите сви они слепи, које је потребно доживотно збринути, без разлике на верско обележје. Као год што су нови домови сазидани прилозима исто тако ће се они снабдети креветима и свима потребама помоћу прилога драгих добротвора и пријатеља. На дан славе домске 27. септембра освећени су нови Домови уз учешће многобројних пријатеља и добротвора. Манифестована је и овом приликом социјална брига драгих приложеника, како оних који своје прилоге лично положише у Дому на дан славе домске тако и оних, који их доставише путем поште на хумане циљеве ове установе. Ви као искрени пријатељ имали сте у виду рад и значај ових домовна па сте ево и сада похитали да нас свесрдно помогнете у овом заиста тешком али по својем значењу деликатном послу.

Дајући прилоге овоме Дому чините избор један од најбољих, јер се свака пара троши за оно зашто је намењена, у корист слепих. Према томе сваки прилог добротвора има видна резултата у овој установи и он води ка напретку како домове где се школују слепа деца тако у домове у које се старији слепи смештају на доживотно издржавање. Сваки кревет који је купљен прилогом за ове нове Домове носи име драгог добротвора, а и слика његова стоји истакнута изнад тога кревета. За хиљаду динара добије се комплетан кревет и он за вечита времена носи име добротвора, које се чува од стране слепих штићеника и њихове Управе са највећим пијететом осећања.

Драги пријатељи и добротвори стварају могућност да Управа овога Дома своју хуману мисију око школовања и доживотног збрињавања слепих спроводи са пуно успеха и да се ови домови уздигну на онај ниво, који им по самом задатку припада.

Пошто се и Ви убрајате у ред искрених пријатеља овог рада, то Вам Управа овога Дома и њени штићеници на указаној пажњи и помоћи уз срдчану захвалност упућују и изразе дубоког поштовања, јер тај племенити гест Ваш заиста може многим послужити као пример шта треба чинити према ближњем свом. Ово Вам може послужити за потврду.

„Чувајте Југославију“

Управник Дома Слепих
Краља Александра I.
Ујединитеља
Инспектор,
Рамадановић

Из Централне Управе

У вези наше резолуције коју смо упутили Министарству Саобраћаја, добили смо следећи одговор,

МИНИСТАРСТВО САОБРАЋАЈА

Краљевина Југославија

Опште одељење

Бр. 18730/35

септембра 1935 год.
у Београду

Централној управи стручног и хуманог удружња ложача државних железница и бродова

Београд

У вези Ваше преставке бр. 275/35 од 4 IX т. год. а поводом резолуције донете на ванредном конгресу у Београду на дан 24 и 25 Фебруара 1935 године, Министарство саобраћаја доставља Централној управи следећи извештај:

ад 1) Сви ложачи дневничари, а нарочито из егзекутивних јединица по предлозима Обласних дирекција, који испуњавају поред услова из § 12 Закона о државном саобраћајном особљу и остале законске услове, регулисавају се и пре истека времена од 3 године ложачке службе, у колико то интерес службе налаже и у колико за то има буџетске могућности.

ад 2) Одредбе § 258 став. III Закона о државном саобраћајном особљу предвиђа када се једном службенику дневничарска служба признаје за пензију. У годишњи одмор се не рачуна дневничарска служба.

ад 3) Брзо регулисање пензиских припадљности било личне или породичне пензије у интересу је не само за ложаче и остало саобраћајно особље којему се регулисава пензија, већ је то интересу и саме Управе, па се у сваком конкретном случају о томе води рачуна Исплата аконтације док се породична пензија не одреди врши се на основу § 155 Закона о државном саобраћајном особљу и то $\frac{1}{3}$ свих службеничких припадљности ако је службеник умро као активни, односно $\frac{1}{2}$ ако је умро као пензионисан.

За личне пензионере исплата аконтације врши се по упуству Министарства Финансија бр. 52288/34 (што важи и за ложаче) и то да исплата аконтације пензије не сме прећи $\frac{2}{3}$ оне суме која дотичном службенику по односним законским прописима на име пензије без додатка на скупоћу има да припадне.

ад 4, 5 и 6) Питање прекатегорисања — превођења из ниже у вишу групу односно категорију, одређивање рока за пријем припадљности после унапређења превођења или наименовања, као и регулисавања војне обавезе, које важи као услов за постављење једног лица за званичника II категорије, регулисано је одредбама § 12, 67, 68 и 252 Закона о државном саобраћајном особљу и од тога се не може отступати, сем путем измене закона, која се за сада не може вршити.

ад 7) Свима ложачима-радницима и дневничарима плаћа се осмочасовно радно време. До данас није добијена ни једна жалба или преставка, да се у неким ложионицама радно време мање одржава и мање исплаћује. Ако има таквих случајева онда би Удружење требало да их конкретизира.

ад 8) Као и осталом државном саобраћајном особљу и ложачима се даје новчана помоћ за набавку одеће по одредбама Правилника о службеном оделу. У

пројекту новог правилника о службеном оделу дата је саобраћајној установи могућност, да давање помоћи за набавку одела замени са издавањем одела у натури, те ће се установа са тим користити чим то економске и финансијске прилике буду допустиле.

ад 9) Повишење премије и километраже ложацима могло би се учинити само изменом Правилника о споредним припадностима службеника држ. саобраћај, них установа, а то је с обзиром на садање финансијско стање за сада немогуће.

Правилник споредних припадности не предвиђа додатак лицима која су запослена на водоцрпима. За водоцрпаре Правилник споредних припадности (чл. 84) предвиђа само награду за напорну службу, а то важи и за ложаце када су запослени на водоцрпима.

ад 10) Додељивање засебних чистачких партија за чишћење ликомотива начелно је тако и регулисано. Од овога начела отступати се не може услед финансијске немогућности.

ад 11) Управа не намерава да одузима права ложаца са испитом предложача на споредним пругама и на маневри. И до сада су били ложацы употребљивани за ову службу само у случају потребе када није било довољно машиновођа. Порастом бројног стања машиновођа ова потреба биће знатно мања. Такви захтеви да се доделе машиновође за ложачку службу, а да ложацы са предлошачким испитом возе, не оправдају ни су и као такви управа не може изићи у сусрет.

ад 12) Полагање испита за машиновођу може се дозволити свима ложацима и предложачима в. д. машиновођа у колико испуњавају законске услове, да добију звање машиновође односно пом. машиновође.

ад 13) По Закону о државном саобраћајном особљу § 84 — службеник је дужан на позив старешине да ради и прековремено, ако службени интереси захтевају, па се према томе по одредбама овог прописа поступа не само са ложацима већ свима службеницима државних саобраћајних установа.

Као што се из напред изложеног види, свима службеницима се излази увек у сусрет, у колико су њихови захтеви у сагласности са постојећим законским прописима.

Предње се доставља Централној управи ради знања и обавештења својих пододбора.

По наредби Министра саобраћаја
Начелник општег оделења,
Рад. Вуловић, с. р.

Из Централне Управе

На нашем ванредном конгресу, одржаном у Београду, решили смо да се ове године не слави друштвена слава на уобичајени начин, већ да се тај дан поведе нашем Блаженопочившем Краљу Александру I Ујединитељу и да сви ложацы државних железница и бродова и њихове породице, широм наше земље, пођу на Опленец да се поклоне сенима нашег Покојног Краља Александра I.

Међутим десило се и то, да је један пододбор из Обласне управе Београд славио своју славу. Тај пододбор је из Скопља. Чак Скопље није ни свога делегата послало, већ је пододбор из Скопља ишао одвојено на Опленец!

Не знамо узрок овој подвојености!

Нека нам то одговори пододбор из Скопља и ми ћемо њихов одговор пустити у лист, да видимо разлог због чега су они ово урадили и нису се покорили решењу конгреса.

Чули смо да су се они обраћали железничкој Задрузи — Београд и тражили прилог! Управа Задруге се одазвала пододбору и послала им 500.— динара. Ово није требало да се чини, јер се човек протеже колики му је и губер! Као што се види, Скопљанци су се показали нелојални и неколегијални.

М. Ђосиф, с. р.

Угљеви Југославије

Од Ing. М. Здравковића

(Наставак)

Процес сагоревања на роштиљу парног котла

Тачка паљења.

Сагоревање угља на роштиљу почиње са загревањем и паљењем. Температура на којој се угаљ пали назива се тачка паљења. За технику ватришта потребно је да се зна тачка паљења угља, али исто тако и време потребно да се угаљ упали. При конструкцији покретног роштиља парног котла ови су подаци неопходно потребни за тачно одређивање зоне паљења покретног роштиља, односно његове брзине, као и одређивања потребног загревања и брзине ваздуха који се одоздо упушта у зону паљења.

Тачка паљења је различита за разне врсте угља, а и за једну исту врсту под разним околностима, на пр. при разној количини воде у угљу. У одељку о лежању угља на стоваришту речено је да угаљ реагира са кисеоником при свакој температури, чему је најбољи доказ самоупаљивост угља. Речено је да је самоупаљивост угља у ствари оксидација која почиње апсорпцијом кисеоника из ваздуха. При овој абсорпцији кисеоника наступа прво абсорпција кисеоника т. ј. претежно физички процес згушњавања гасова, у овом случају кисеоника, по површини угља. Прах дрвеног ђумура, какав се употребљује у фабрикацији барута, прима у себе знатне количине кисеоника и још знатније количине угљене киселине, ако се изложи утицају њеном. Док се угљена киселина може понова издвојити из угљеног праха, дотле се кисеоник не може истерати ни загревањем ни кувањем у води. Према томе се претпоставља да код кисеоника, на место чисто физичке абсорпције, наступају нека јача једињења хемијске врсте која се даљим загревањем, од саме реакције или довођењем топлоте са стране, распадају стварајући обичне продукте оксидације: угљену киселину и водену пару.

Абсорпција гасова и кисеоника на угљу у вези је са повећањем температуре, односно испуштањем топлоте.

Абсорбција гасова, нарочито кисеоника, код угља јесте физички процес згушњавања гасова, при коме се развија односно одаје топлота. Исто се тако развија топлота и при хемијском једињењу абсорбованог кисеоника.

У суштини, као што се види, постоји стварање односно одавање топлоте услед следећих процеса:

а) одавање топлоте услед абсорпције (физички процес згушњавања гасова по површини);

б) одавање топлоте услед прелаза абсорбованог кисеоника у молекуларно једињење (хемијски процес);

в) одавање топлоте услед унутарњег сагоревања у угљену киселину и воду (хемијски процес).

Ова три фактора чине да се угаљ, при лежању у великим гомилама, загреје а потом упали.

Развијеној топлоти противстаје одвојење топлоте. Ако се топлота одводи брже но што се развија, до паљења неће доћи. Од тога како се топлота одводи зависи да ли ће се угаљ уопште упалити, или ће се запалити за краће или дуже време.

Поред ових фактора, Розин, Фелинг и Кајзер (Feuerungstechnische Berichte 1932), долазе испитивањима до закључка да брзина ваздушне струје и предходно загревање угља, утичу на тачку паљења. Са већом брзином ваздуха угаљ се за краће време упали. Али је брзина ограничена. Постоји снап брзина струјања у коме је паљење могуће. Ако је брзина ваздуха сувише мала угаљ се неће упалити због малаксавања процеса паљења, а услед недовољне количине кисеоника из ваздуха. Ако је брзина ваздушне струје сувише велика, угаљ се неће упалити због хлађења, услед сувише јаке струје ваздуха. Исто тако у колико је угаљ више загрејан, у толико ће се пре упалити при истој брзини струјања.

Напред речено односи се у главном на тачку самоупаљивости угља. У ложишту котла судруге околности. Угаљ се уноси у ложиште у коме је висока температура и загрева се топлотом из ложишта. Према томе тачка паљења угља у ложишту зависи од самог угља. Угаљ са нижом тачком паљења, упалиће се за краће време од угља са вишом тачком паљења, при истој температури у ложишту и истој јачини ваздушне струје. Угаљ у ложишту подлеже, као што се види, физичком процесу. Загревање угља зависи од способности примања и спровођења топлоте: што већа способност спровођења примљене топлоте у толико је загревање за краће време и обратно. Према томе угљеви истог састава и исте способности спровођења топлоте загревају се за исто време, при истој температури и брзини струјања.

Паљење угља било би чисто физички процес да угаљ нема у себи влаге. До 100° загревање је код угља исте способности спровођења топлоте исто: преко 100° од утицаја је количина воде у угљу. Преко 100° настаје хемијски процес претварања воде у пару, при чему се троши део примљене топлоте и продужује време до тачке паљења. Услед утицаја влаге, угаљ са нижом температуром тачке паљења доцније ће се упалити

од угља са мање влаге и вишом температуром тачке паљења.

Пре паљења угља, а после испаравања воде, настаје испуштање гасова, хемијски процес, при коме се развија топлота која убрзава загревање.

Да ли је и у колико количина комађа од утицаја на дужину времена до тачке паљења, није у потпуности испитано.

При лабораторији Дирекције Београд вршене су пробе за добијање тачке паљења неких наших угљева. За пробе је употребљена електрична муфел пећ са правизорно намештеним малим роштиљем, испод кога је притисао атмосферски ваздух. Посматрана је на пирометру почетна температура ложишта при стављању угља на роштиљ, температура паљења и време до тачке паљења, за разне комађе угља и количину влаге. По извршеним проверавањима добијене су вредности дате у табелици V.

ТАБЛИЦА V. ТАЧКА ПАЉЕЊА НЕКИХ НАШИХ УГЉЕВА.

Угаљ	Тежина у грам.	Температура С°		Време до тачке паљења у минутима	
		пећи	паљења		
Опленац	4.80	100	420	11	
"	9.60	100	490	14	
Трбовље	7.00	100	420	12	
"	14.00	100	490	15	
Сисевац	7.80	90	410	13	
"	15.60	90	460	15	
Равна Река	8.80	100	360	11	без хигро влаге сув
" "	9.68	100	460	14	на ваздуху
Српски Балкан	4	70	520	20	
" "	8	70	520	20	
Јерма	7.50	70	500	17.30	
"	15	70	500	17.30	
Јерма брикет	7	100	560	15	
" "	14	100	570	16	
Вр. Чука брикет	7	100	560	15.30	
" " "	14	100	560	15.30	
Ртањ брикет	8	100	480	13	

Угаљ си којим је вршена проба просушен је на ваздуху при 20° С и 50% влаге. Посматран је и утицај величине комађа на тачку паљења. Док се код мрких угљева јавља разлика у брзини паљења услед разлике у величини, код камених се не јавља. Према томе изгледа да је главни фактор брзине паљења, при различитим величинама комађа, вода.

Узета су од истог угља 2 комада исте тежине, од којих је један исушен на 100° (без хигро влаге), а други је остао сув на ваздуху. По исушивању премерена оба комада дала су разлику у тежини за 10%, Тачка паљења исушеног комада је за 100° нижа, а време паљења за три минута краће.

Сагоревање угља.

По извршеном паљењу настаје сагоревање угља. Хемијски процес сагоревања најбоље је пратити на коксу т. ј. почети са посматрањем сагоревања угљеника у коксу. При ложењу са угљем ово је случај у последњем стадијуму сагоревања, када је угаљ испустио гасове и остао као кокс. Усијани кокс сагорева са кисеоником

из ваздуха у угљену киселину. Кратак пламен који се при овој појави јавља потиче, по Францу Фишеру, из реакције тек постале угљене киселине и усијаног кокса. при којој реакцији угљена киселина прелази у секундарни угља моноксид. ($C + CO_2 = 2CO$). Излазећи из усијаног слоја секундарни се угљен моноксид једини са кисеоником из ваздуха и сагорева у угљену киселину, при којој се реакцији јавља плавичаст пламен.

Први део процеса сагоревања почиње набацивањем свежег угља на усијани слој кокса, под претпоставком да је угаљ сув и да је по набацивању опкољен плавим пламеном сагоревајућег секундарног угљен моноксида. Под овом претпоставком набацивани угаљ нема довољно ваздуха за сагоревање и изложен је само топлоти, т.ј. сувој дестилацији, услед чега тиња и дестилише. При овој дестилацији развијају се из угља гасови и катранасте паре. По Фишеру одилазе прво гасови чија је топлотна моћ велика, а потом катранасте паре. Сваки комад угља испушта прво примарни гас и примарни тер и прелази у полу кокс. Ово се збива при температури од 300—500°. Кад температура пређе 500°, полу кокс испарава из себе водоник и прелази у кокс. Са овим се је дошло до истог стања на роштиљу са кога се је почело посматрање процеса сагоревања. Остаје да се посматра даљи ток гасова и катранских пара. Дестиловани гасови и паре катранских продуката, помешани са угљен моноксидом, подлежу хемиским променама услед утицаја температуре у ложишту. Из паре примарних катранских продуката (до 500°) издваја се при високој температури (преко 500°), водоник и тиме катранасте продукти добијају особине продуката добијених при изради кокса. При високој температури у ложишту растварају се ови продукти даље у водоник и угљеник. Ако нема довољно ваздуха, угљеник одлази несагорео у облику гара. Ако у ложишту има довољно ваздуха сагореће прво водоник, а потом угљеник. Усијани угљеник, одлазећи са гасовима, наилази на кисеоник из ваздуха и сагорева. Шамотни сводови у ложишту локомотиве, помажу сагоревању, приморавајући угљеник да чини дужи пут на коме ће наићи на кисеоник из ваздуха. За потпуно сагоревање дестилованих гасова и катранских продуката потребан је секундарни ваздух, нарочито при јачем набацивању.

Сагоревање угља у ложишту сложено је. У њему се дестилацијом угља добијају гасови, примарни катранасте продукти, секундарни катранасте продукти, полу кокс и кокс. Сви ови продукти сагоревају или као прости или хемијски разчлањени, сваки при другој температури и сви у исто време, пошто се у ложишту не налази сав угаљ у истој фази сагоревања.

— Наставиће се —

ЗАПИСНИК

ванредног Конгреса одржаног у Београду на дан 24 и 25 фебруара 1935 године.

(наставка)

Како сам казао већ — то опет понављам — ја полажем своту од 10.000.— динара, да је положим код г. изасланика Управе града, да се тражи државна ко-

мисија која ће извршити преглед. Истичем поново и то, ако сам нешто погрешио, то је грешка свакако из нехотице и примам пуну одговорност. Молим дакле да се образује стручна комисија да прегледа цео мој рад од почетка до краја. (Гласови: Није потребно!). А потребно је дакле да се овде износи да сам ја лопов. (Велика граја.)

Претседник: Господо и другови, нова Управа ће да прими од старе све записнички, а оно што сам ја навео, нека ме Милић тужи суду, ја ћу одговарати.

Због сале која је у овом моменту потребна сопственику, ја данашњи састанак закључујем, а идући ћемо имати сутра у 8 часова пре подне.

(Састанак је закључен у 17 и по часова.)

ДРУГИ ДАН

пре подне

(Почетак рада у 8 часова)

Претседник Лазар Кахриман: Господо и другови, стали смо јуче на последњу тачку дневног реда, па је потребно да је наставимо. Молим да се стриктно држите онога о чему се говори и да се не удаљавамо од предмета. Дајем реч другу Вујичићу.

Стеван Вујичић: Ја ћу бити врло кратак. Ја предлагам да стара Централна управа преда дужност новој управи пред свима нама. То је мој предлог.

Претседник: Да ли се прима предлог г. Стеве Вујичића? (Једногласан одзив: Прима се.)

Душан Пиштигњад: у току јучерашње дискусије приметио сам да се дискутовало и о томе да је било делегата на овом Конгресу чија пуномоћија — како су то неки говорили — нису била пуноправна. Па стога постављам питање — да не буде оно што је било у Сплиту — да ли ће овај наш рад бити пуноправан или не?

Претседник: Ја као претседник изјављујем, да је рад овога Конгреса потпуно правилан. Овде је и изасланик управне власти и ви се о томе можете уверити. Ја молим да г. изасланик управне власти поведе о овоме рачуна.

Марко Марјановић: Поштовани другови, ова господа из Суботице терају ме да говорим. Питам ја вас: хоћу ли ја тражити од Централне управе дозволу да дођем у Београд? Пуномоћије потписују секретар и претседник. Ја сам секретар сарајевске управе и моје пуномоћије потписао је и секретар и претседник. Молим да се покаже моје пуномоћије?

Тошић: примећује да пуномоћија могу бити само код претседника конгреса, а ни у ком случају код претседника Централне управе.

Претседник: Свађе више нећемо него ако има ко каквих предлога нека их поднесе. Да ли сте за то да се прекину лична обавештења и да се говори само о општим стварима? (Ларма.) Молим да се издвоје гости од делегата. (Делегати сарајевске управе показују своја пуномоћија са потписима претседника и секретара).

Молим вас има ли ко да говори нешто о нашим општим стварима?

Никола Ђујић: Ја сам донео на овај конгрес нашу друштвену заставу да је видите. Наглашавам вам да

смо ми то направили за наш сопствени новац. Молим вас да погледате ту заставу. (Одвја заставу и показује као и грб).

Претседник: Застава је направљена и она се треба сачувати. У старим правилима стојало је да су и подбори имали права на заставу, али у новим правилима тога нема. Кад је већ застava направљена, а иницијали одговарају новим правилима, то подружнице не би имале права на заставу.

Марко Марјановић: Друштвене и националне ствари ни једна правила не могу да укину.

Никола Ђујић: Ми желимо да се ова наша застava посвети и да се дејствује за молбу да Њ. В. Краљ буде кум заставе.

Претседник (примећује) То значи да се Централној управи стави у дужност да она на томе ради?

Никола Ђујић: Јесте, без редовног пута не може се ништа учинити.

Петар Парућица: Ја мислим да то спада у надлежност обласне управе Суботица.

Никола Ђујић: Ми можемо дати коме хоћемо.

Петар Парућица: Ми ћемо је исплатити.

Никола Ђујић: Суботици је не дамо и пре њу је сву исцепати. Ја сам готов да дајем по 200.— динара месечно да је сам исплатим.

Петар Парућица: Што траже да се одвоје од обласне управе у Суботици, то не може.

(Настају лична објашњавања око вођења књига и осталог рада код Суботичке управе између Илије Маричевића и осталих делегата из Суботице. — Жагор).

Пишћа Игњат истиче: Обласна управа не треба да постоји у Суботици и она не треба да живи. Каже: Ја бих молио Претседника Централне управе да лично узме ствар у своје руке и да позове 2 делегата од стране Министарства или Генералне дирекције да се извиде неправилности. (Ларма).

Претседник: Ово ће да оде у недоглед. Сви закони кажу да се сваки докуменат мора чувати бар 10 година и свака управа која долази мора сваки докуменат записнички да спроводи.

Марко Марјановић: подвлачи да Јурића треба уклонити из чланства јер није достојан да буде члан. (Жагор).

Претседник: Ја ћу да дам један предлог: Да конгрес каже да ли треба да пошаљем у Суботицу једну комисију да прегледа сав рад и све кривце уколико их буде било преда суду. (Једногласан одзив: Тако је!)

Марко Марјановић: Ја такођер позивам Централну управу да прегледа и сав рад код нас у Сарајеву.

Милан Милошевић: Предлажем да се подружници Винковци остави та застava и да се не даде ни једној ни другој обласној управи. А обласне управе које хоће да имају своју заставу, нека је направе.

Конгрес је овај предлог усвојио.

Лазар Филиповић: Ми смо јуче изабрали нову управу, али нисмо изабрали уредника листа. Молим да се то питање расправи јер је оно од првокласне важности.

Миле Врзић: То пада у надлежност Централне управе, она треба да нађе уредника, али јој треба препоручити да не плаћа уредника по 650.— динара месечно. То истичем зато што у нашем стручном листу нико други није могао да пише него само Централна управа, и молим да се пређе преко ове тачке.

Јанежетић из Загреба: У име Загреба поздрављам све другове делегате. (Узвици: Живео!) Једно да приметим, ја нисам запазио да се дала захвалница старој управи, да се каже: Хвала, што сте радили на нашој општој ствари. Овде сам чуо критику и ништа више, а нигде се не каже: људи, радили сте 4 године, хвала вам! Наставиће се

Из обласне управе - Сарајево.

Решењем директора Дирекције Сарајево од 8 Јуна 1935 год. постављени су:

Дабих Н. Обрад за дневничара в. д. ложача зван. II кат. при ложионици *Зеница*, дир. број 8017/34.

Поповић Ј. Јаков, за дневн. в. д. лож. зван. II кат. при ложионици *Зеница*, Д. број 8607/35.

Руделић Ш. Августин, за дневн. в. д. лож. зван. II. при лож. *Коњиц*, д. бр. 10121/34.

Миљак И. Илија, за дневн. в. д. ложача, зван. II. кат. при лож. *Коњиц* д. бр. 11120/34.

Михалчић Ј. Карло, за дневн. в. д. ложача, зван. II. кат. при ложионици *Зеница*, д. бр. 118000/34.

Илић Д. Продан, за дневн. в. д. ложача зван. II. кат. при ложионици *Лајковац*, д. бр. 11925/34.

Митровић М. Милутин, за дневн. в. д. ложача зван. II. кат. при лож. *Ужице*, д. бр. 4399/35.

Брајковић Ј. Илија, за дневн. в. д. ложача, зван. II. кат. при лож. *Мостар*, д. бр. 5012/35.

Кадрић М. Рамо, за дневн. в. д. ложача, зван. II. кат. д. бр. 5176/35, при лож. испостави *Чапљина*.

Станић С. Томо, за дневн. в. д. лож. зван. II. кат. при ложион. испостави *Зеленика*, д. бр. 5292/35.

Ђорђевић Д. Благоје, за дневн. в. д. ложача, зван. II. кат. при лож. *Лајковац*, д. бр. 7814/35.

Zahvale.

članov, ki jim je *Oblastna uprava Ljubljana* nakazala bolniške podpore oziroma posmrtnine.

Bolniške podpore so prejeli naslednji člani: *Cesar Franc* iz kurilnice *Ljubljana I.*, *Lekše Franc* in *Podobnik Anton*, tudi iz Kurilnice *Ljubljana I.*, *Vračko Karl* iz Kurilnice *Maribor* in *Šetina Alojz* iz *Novega Mesta* — v skupnem znesku Din. 800.— (osemsto dinarjev).

Posmrtnine so pa prejeli naslednji člani oz. žene članov: *Hafner Jakob*, *Sbašnik Josip* — up. in *Celar Franc* vsi iz kurilnice *Ljubljana I.*, ker so vsem trem umrle žene. Ženi umrlega člana *Marinček Antona* — up. (Lj. I.) in ženi umrlega člana *Podlesnik Dionizija* iz *Zidanoga Mosta* — v skupnem znesku Din. 6000.— (šest tisoč dinarjev).

Za nakazane te bolniške podpore in posmrtnine je prenela *Oblastna Uprava Ljubljana* hvaležne zahvale.

Власник за Удружење Ложача Државних Железница и Бродова Милош Ђосић, Прокоп 66 - Београд

Уредник: Инж. Боровоје Цветковић — Раковица, Крекова улица

За Штампарију „Полет“, Урош Јудић Београд, Змај од Ноћаја 5. Телефон 28-139,